

Najimenitnejšo vlogo pa je igral Strossmayer na vatikanskem koncilu. V svojem uvodnem govoru dne 28. decembra 1869. l. je dokazoval, da bo dogma o papeževi nezmotljivosti odtujila Slované Rimu, ter naglašal pogubnost jezuitskega delovanja. V drugem svojem govoru dne 24. januarja 1870. je zahteval, da naj papeštvo ne bo samo sinekura laških škofov, marveč naj imajo vanje pristop tudi škofi drugih narodov, in da naj se katoliška cerkev ne postavlja v nasprotje z moderno družbo. Največjo senzacijo je vzbudil njegov sijajni govor proti papeževi nezmotljivosti dne 22. marca 1870. V klasični latinščini in z blestečo zgovornostjo je dokazoval nezmisljenost te dogme, toda vsi njegovi in njegovih somišljenikov naporji so bili zaman, nauk o papeževi nezmotljivosti se je proglasil za dogmo. Ves svet je pričakoval, da se Strossmayer ne ukloni dogmi, a zgodilo se je čudo: podvrgel se je molče.

Značilno za njegovo mišljenje in čustvovanje je, da je Strossmayer v novi svoji katedrali, ki jo je na svoje stroške zgradil za 3 milijone kron, pel prvo svojo mašo pri otvoritvi v staroslovenskem jeziku. Njegovi nazori o slovanskem bogoslužju so znani. No, zato je tudi skrajno nepriljubljen v visokih cerkvenih in vladnih krogih. In ko je slavil sivolasi starček v Djakovu pretekli mesec svoj devetdeseti rojstni dan, sta se ga spominjala v ljubavi pač pravoslavni srbski kralj Peter in razkolni srbski patriarh Branković, ne pa njegov metropolit, zagrebški nadškof Posilović in tudi ne njegova duhovna sobrata slovenska škofa — Jeglič in Napotnik.

No, pa to preziranje s strani njegovih sobratov menda častitemu starčku ne bo zagrenilo zadnjih let dolgega, a tudi zaslužnega njegovega življenja.

Rasto P.

Slika Primoža Trubarja. Po lesorezu iz leta 1578., ki diči jako primerno Aškerčevega Primoža Trubarja, je naslikal g. Ivan Grohar portret tega velikega rojaka našega. Slika, ki je bila zadnji čas razstavljena v izložbenem oknu Schwentnerjeve knjižarne, je polna življenja in nov dokaz velike umetniške zmožnosti Groharjeve.

Vega v inozemstvu. Poslala se nam je sledeča zanimiva objava, ki jo je prinesla znamenita francoska revija „L' Enseignement Mathématique“ in ki priča, da je naš Vega tudi med Francozi znan:

Monument au mathématicien Vega.

Une souscription) est ouverte a Laibach (Autriche) pour l' erection d' un monument à la memoire du mathématicien Vega (1754 — 1804) auteur de Tables de logarithmes.

Mais Véga n' a pas seulement été l' auteur d' une Table de logarithmes qui en est aujourd' hui à sa 80e édition, il a laissé, en outre, plusieurs traités de mathématiques qui ont atteint un grand nombre d' éditions et dont l' un d' eux est resté en usage à l' Ecole d' Artillerie pendant plus d' un demi — siècle. Véga est précisément l' un des premiers qui ait compris la nécessité d' introduire une forte culture, scientifique dans les écoles militaires. Il est également le premier qui, en Autriche, ait fait de la propagande en faveur du système métrique pour les poids et mesures.

Nous empruntons ces quelques renseignements à l' intéressante étude biographique de M. la Capitaine Fridolin Kaučič, intitulée Georg Freiherr von Vega, 2te verbesserte illustrierte Auflage, (28 p.), Vienne 1904. Ou y trouvera non seule-

¹⁾ En voyer les dons a. M. le Capitaine Joh. Kramaršič, Inf. Reg. 27, a Laibach, Autriche; ou a. M. le prof. Krazzer, Westendstr. 57, Karlsruhe, Allemagne.